

حلقه مشکلات به دور صنایع روز به روز تنگ‌تر می‌شود

بهرام حبیبی

محمد ابطیحی

محمد علی عباسی

ولی ملکی

اشاره:

شکی نیست که صنعت هر کشور پایه اقتصادی آن را تشکیل می‌دهد، زیرا آنچه که سبب شکوفایی اقتصادی می‌شود، میزان تولید است و تولید نیز تنها در سایه وجود صنایع مختلف مقدور است و می‌توان ادعا کرد که صنعت هر کشور اهرم حرکتی اقتصاد آن است. اما صنعت در ایران پس از گذشت چندین دهه همچنان درگیر موانع، چالش‌ها و مشکلات بسیار است و با وجود توانمندی‌ها و قابلیت‌های موجود، صنعتگران هنوز آرامش لازم را تجربه نکرده‌اند.

از سوی دیگر، با وجود اهداف چشمگیر اقتصادی مطرح شده، به نظر می‌رسد نه تنها برنامه‌ریزی منسجم، قوانین مرتبط و تسهیلات لازم برای تحقق آنها در نظر گرفته نشده است، بلکه حلقه تنگی که به دور بخش صنعت ایران کشیده شده، هر روز با تغییر قوانین و اتخاذ شیوه‌های اجرایی متفاوت و تغییرات مدیریتی تنگ‌تر می‌شود، تا جایی که به عقیده بسیاری از صاحب نظران، بسیاری از صنایع کشور در صورت نبود حمایت و رسیدگی فوری در حال نابود شدن هستند.

بروز چنین شرایط و مشکلاتی در کشوری مانند ایران که رویای پیوستن به سازمان تجارت جهانی را در سر می‌پروراند، این حقیقت را بیش از پیش آشکار می‌سازد که به سان تجربه‌های گذشته، در این خصوص نیز به ایجاد زمینه و بستر لازم برای تحقق اهداف پیش بینی شده توجهی نشده است و این وضعیت با اتخاذ تصمیم‌هایی بدون دور اندیشی و آینده نگری، بیشتر رو به وخامت خواهد گذاشت چرا که ورود به بازار تجارت جهانی و عرصه رقابتی با وضعیت فعلی صنایع در ایران، تنها سبب نابودی و از هم پاشیدگی آنها خواهد شد.

لذا در این گزارش، سعی شده تا با گفتگو با صاحب نظران و دست اندرکاران بخش صنعت، نمای شفاف تری از وضعیت فعلی این بخش به تصویر کشیده شود.

دهد اما چون موفق به انجام این کار در آن محدوده زمانی نمی‌شود، به طور دائم تحت فشار قرار می‌گیرد.

به عقیده این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس هفتم، قوانین متعددی نیز وجود دارد که بازار کار و تولید را تحت فشار قرار می‌دهد و زمانی که تولید کننده با این مشکلات مواجه می‌شود و شرایط سوددهی بخش کار تولیدی را با سایر بخش‌های اقتصاد مقایسه می‌کند و متوجه می‌شود که دیگران نفع بیشتری می‌برند، از ادامه کار خود دلسرد می‌شود و به همین سبب اکنون دلزدگی

وی می‌گوید: عمده‌ترین مشکلات بخش صنعت کشور مربوط به نبود نقدینگی کافی و دسترسی نداشتن به تسهیلات مالی کافی است.

به گفته ابطیحی، از آنجایی که صنعت در ایران خودکفا نیست و به مواد اولیه و قطعات نیاز دارد، با افزایش قیمت در بازار جهانی، بخش صنعت نیز هر روز با افزایش قیمت روبرو شده و همین شرایط سبب افزایش قیمت کالای تولید شده در بازار مصرف کننده می‌شود.

در این صورت اگر صنعتگر به ادامه تولید تمایل داشته باشد، باید میزان نقدینگی خود را افزایش

محمد ابطیحی، عضو کمیسیون صنایع مجلس هفتم شورای اسلامی و نماینده مردم خمینی شهر اعتقاد دارد واحدهای تولیدی کشور دچار مشکلات فراوانی هستند، حتی ریشه تورم فزاینده در جامعه را باید در جریان‌های بازار تولید جستجو کرد و در صورتی که میزان عرضه در مقابل تقاضا بالا باشد، تورم به این شکل هرگز بروز نخواهد یافت، اما وقتی تقاضا زیاد است و عرضه پاسخگوی حجم آن نیست، آثار تورمی نمود پیدا می‌کند.

وسعی در بخش صنعت و میان صنعتگران وجود دارد، زیرا شکی نیست که هر کس برای منفعت فعالیت اقتصادی را آغاز می‌کند و وقتی سود مورد انتظار را به دست نمی‌آورد و از حمایت کافی برخوردار نمی‌شود، دچار یاس و دلسردی می‌شود و به همین علت است که اکنون میزان بهره‌وری در بخش صنعت کشور بسیار پایین است.

بروز چنین شرایطی سبب می‌شود که صنعتگر با ظرفیت کم کار کند زیرا نقطه سر به سری تولید در واحدها بالا است و صنعتگر نمی‌تواند تمام نیازهای پوششی و سود مورد انتظار خود را پوشش دهد و با این شرایط در مورد سرمایه‌گذاری دچار تردید می‌شود.

ابطحی تاکید می‌کند که برای رفع گرفتاری‌های صنعت، مهار تورم، مهار نقدینگی، ایجاد اشتغال و رونق سرمایه‌گذاری باید به بخش تولید توجه و آن را حمایت کرد زیرا صنعتگران و بخش صنعت در ایران نیاز به کمک ویژه دارند. در واقع، باید بتوان با تولید بیشتر و بالا بردن سود بخش صنعت در مقایسه با دیگر بخش‌های اقتصادی که سود کاذب دارند، به صنعتگر در کشور نشاط داد و انگیزه‌های برای تشکیل بنگاه‌های جدید اقتصادی ایجاد کرد.

به گفته وی، در غیر این صورت با افزایش سرمایه‌های سرگردان و عرضه کم نسبت به میزان تقاضا، برای پاسخگویی به حجم تقاضا در کشور راهی جز واردات باقی نمی‌ماند و این شرایط نیز به این معنا است که به ازای هر یک میلیارد دلار واردات به کشور فرصت ایجاد ۹۰۰ هزار شغل را از دست می‌دهیم.

از سوی دیگر، باید توجه کرد که وقتی بیکاری در جامعه‌ای بروز پیدا می‌کند، همه مشکلات اجتماعی شکل می‌گیرد، بنابراین اگر قصد خدمت به کشور را داریم باید به همه موانع تولید توجه کنیم و به این ترتیب، تولیدکننده را یاری دهیم. حتی می‌توان با تعیین تعرفه‌های ترجیحی این کار را انجام داد، البته نباید با حمایت ناچجا به صنعتگر اجازه دهیم هر رفتاری با مصرف‌کننده داشته باشد، بلکه باید میان حقوق هر دو طرف تولیدکننده و مصرف‌کننده تعادلی منطقی ایجاد کرد و با تقویت تولید در میان مدت و بلند مدت فضا را برای صادرات واحدهای تولیدی فراهم کرد. ابطحی در مورد شیوه تغییرات تعرفه‌ها می‌افزاید: رساندن حقوق مصرف‌کننده و تولیدکننده به نقطه تعادل یک بحث ظریف کارشناسی و مهم است. کمیسیون ماده (۱) نیز هم حامی تولیدکننده و هم حامی مصرف‌کننده است البته باید در تصمیم‌گیری‌ها توجه کنیم که تمام تصمیمات برای حمایت از تولید باید منطقی باشد. وقتی به توان تولیدکننده توجه نکرده و به اجبار از او حمایت کنیم، پس از مدتی ناچار هستیم به

عقب باز گشته و تعرفه‌های غیرمنطقی را منطقی کرده و تصمیم گذشته را ملغی کنیم و این خود یک بی‌ثباتی اقتصادی را ایجاد خواهد کرد، بنابراین باید توجه کنیم که نوسان‌های تعرفه‌های غیرکارشناسی به اقتصاد کشور، لطمه وارد خواهد کرد.

به گفته این نماینده مجلس، با وضع موجود کشور باید براساس وضع بازار، نیاز مصرف‌کننده و نظر تولیدکننده، تعرفه وضع شود و باید به این نکته نیز فکر کنیم که با روند امروز دنیا، ما ناگزیر از پیوستن به بازار جهانی هستیم بنابراین اگر حتی صنعت را با حمایت بی‌رویه نگه داریم در هنگام ورود به بازار جهانی تاب نخواهد آورد و برای

سوی شورای نگهبان برگشته، بهتر است بخش‌هایی از آن که دارای بار مالی است، حذف شود تا امکان تصویب آن بالاتر برود و یک تحول اساسی در وضعیت تولید کشور ایجاد شود.

به عقیده نماینده مردم خمینی شهر، اکنون رفتار بانک‌ها بخش تولید را در مضیقه قرار داده است در صورتی که منابع بانک‌ها باید به سمت تولید برود و نباید سیاستی اتخاذ شود که به تولید و سرمایه‌گذاری به ویژه در شرایطی که توجیه اقتصادی وجود دارد، لطمه‌ای وارد شود زیرا در این صورت باید شاهد رکود تورمی باشیم که خطر آن به مراتب از تورم بیشتر است. از سوی دیگر، بانک مرکزی سیستم‌های

✓ محمد ابطحی:

شکی نیست که هر کس برای منفعت فعالیت اقتصادی را آغاز می‌کند و وقتی سود مورد انتظار را به دست نمی‌آورد و از حمایت کافی برخوردار نمی‌شود، دچار یاس و دلسردی می‌شود و به همین علت است که اکنون میزان بهره‌وری در بخش صنعت کشور بسیار پایین است.

بازرسی بسیار قوی دارد که سیستم پولی را کنترل می‌کنند؛ باید به آنها تحرک بیشتری بخشید و به کارمندان بانک آموزش داده شود زیرا یکی از مشکلات بزرگ صنایع این است که کارمندان بانک‌ها خود را شریک در پروژه‌های تولیدی و صنعتی نمی‌دانند در صورتی که براساس دستورالعمل عملیات بانکی بدون ربا، بانک‌ها باید در طرح‌های تولید مشارکت کنند نه اینکه تنها تسهیل‌کننده باشند اما این وظیفه اکنون تنها به ارایه تسهیلات محدود شده است.

حال، در صورتی که بانک‌ها خود را شریک پروژه تولیدی بدانند و در سود سهم باشند، دیگر بحث گرفتن وثیقه برای ارایه تسهیلات معنایی ندارد اما متأسفانه بانک‌ها اکنون روح قانون را اجرا نمی‌کنند.

وی تاکید می‌کند: باید با برنامه‌ریزی مناسب شرایط ورود به WTO را فراهم کنیم زیرا جرائم و تعرفه‌های خاصی برای کسانی که عضو WTO نیستند، در نظر گرفته شده است که به تولید کشورهای لطمه می‌زند، بنابراین باید با برنامه‌ریزی کارشناسی موانع تولید را برطرف کرده و صنایع مزیت دار را شناسایی و تقویت کنیم و در عین حال، تکلیف صنایعی را که قادر به رقابت در بازار جهانی نیستند نیز روشن کنیم.

بهرام حبیبی نماینده مردم خمین در هفتمین مجلس شورای اسلامی نیز می‌گوید: بحث‌ها و نگرانی‌هایی که در مورد بخش صنعت در کشور

جلوگیری از وقوع این اتفاق باید برنامه‌ریزی کرده و در زمان بندی مشخصی، شرایط تولید را به مرحله‌ای برسانیم که حتی اگر تعرفه‌ها برداشته شد، بتواند دوام بیاورد و البته در صنایعی مانند معدن، کشاورزی، نفت و ... مزیت‌های نسبی فراوانی در کشور وجود دارد.

همچنین با تکنولوژی‌های نو و صنایع نوین نیز می‌توان با برنامه‌ریزی و کار اصولی زمینه توسعه آنها را ایجاد کرده و ارزش افزوده را بالا برد.

ابطحی درخصوص طرح رفع برخی از موانع تولید در مجلس هفتم توضیح می‌دهد: قسمت‌هایی از این طرح به قانون کار و تأمین اجتماعی مربوط می‌شد که به واقع مانع تولید بودند. به طور مثال، قانون کار یک قانون مدون است که حقوق کارگر و کارفرما را رعایت کند اما بسیاری موانع را نیز می‌تواند رفع کند، در طرح یاد شده بندهایی وجود داشت که قانون کار را دچار تحول عمده‌ای می‌کرد و به کارفرما اجازه می‌داد تا در محیطی سالم به فعالیت خود ادامه دهد ضمن اینکه بستر مناسبی نیز برای توسعه و ایجاد بنگاه‌های تازه به وجود می‌آورد. اما با فشارهایی که به کمیسیون صنایع وارد شد، پیشنهادهایی مانند کاهش قیمت برق، مصرف گاز واحدهای تولید و ... مطرح شد و زمانی که این طرح به شورای نگهبان داده شد، در بررسی معلوم شد که بخش‌هایی از آن برای دولت کسری بودجه ایجاد می‌کند و هزینه بر است و در نتیجه طرح بازگردانده شد.

بنابراین، باتوجه به اینکه این قانون دو بار از

وجود دارد درست و جدی است و با اینکه مجلس در سال گذشته سعی در حل برخی از آنها داشت اما شرایط اجازه تحقق این کار را نداد.

به عقیده وی، مشکلات سهم بخش صنعت در چند جنبه خلاصه می‌شود که یکی از آنها نبود امنیت برای سرمایه‌گذاری در کشور است که این مساله به بخش قوانین و مقررات متغیر در کشور باز می‌گردد. موضوع دیگر، نداشتن برنامه‌ریزی برای افرادی است که سرمایه وارد کشور می‌کنند و به همین سبب آنقدر با مشکلات مختلف به ویژه مسائل مالی مواجه می‌شوند که از سرمایه‌گذاری صرف نظر می‌کنند. اما اصلی‌ترین مشکل همان نبود ثبات در قوانین و مقررات است. به طور مثال،

✓ بهرام حبیبی:

مشکلات سهم بخش صنعت در چند جنبه خلاصه می‌شود که یکی از آنها نبود امنیت برای سرمایه‌گذاری در کشور است که این مساله به بخش قوانین و مقررات متغیر در کشور باز می‌گردد. موضوع دیگر، نداشتن برنامه‌ریزی برای افرادی است که سرمایه وارد کشور می‌کنند و به همین سبب آنقدر با مشکلات مختلف به ویژه مسائل مالی مواجه می‌شوند که از سرمایه‌گذاری صرف نظر می‌کنند.

شش ماه پیش وزارت صنایع و معادن تعرفه واردات گوشی موبایل را از چهار درصد به ۶۰ درصد افزایش داد و شش ماه بعد، پس از تغییر وزیر، تعرفه اعلام شده لغو شد و اکنون گفته می‌شود به ۱۰ درصد رسیده است. به این ترتیب، کسی که قصد سرمایه‌گذاری دارد، از بابت قوانین موجود اطمینان ندارد و از بابت اینکه این تغییر قوانین دچار حال او نیز شود، نگران است.

این شرایط باعث می‌شود تا کسانی که دارای سرمایه بالا هستند، ترجیح دهند که در ایران سرمایه‌گذاری نکنند و به جای ایران به کشورهای همسایه مانند کشورهای عربی بروند.

به گفته حبیبی، مشکل منابع مالی نیز بسیار جدی است و برخلاف اروپا و سایر کشورهای صنعتی که صنعتگران و تولیدکنندگان دسترسی بسیار آسانی به منابع مالی ارزان قیمت دارند، در ایران دسترسی به این منابع بسیار مشکل و با هزینه بالا همراه است و دولت منابع مالی لازم را برای تامین نقدینگی صنایع پیش بینی نکرده است و این شرایط با سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مغایرت دارد و روند آن را کند می‌کند.

این عضو کمیسیون صنایع مجلس هفتم شورای اسلامی می‌افزاید: سیاست بانک مرکزی و انتقابی عمل کردن سبب خودداری بانک‌ها از اعطای تسهیلات به صنایع و واحدهای تولیدی شده است، در صورتی که به طور کلی

سیاست‌گذاری در این بحث اشتباه است به این معنی که اگر نرخ سود بانکی از نرخ تورم با فاصله زیادی پایین‌تر باشد، این شرایط محرکی خواهد شد تا افراد سودجو از تسهیلات بانکی استفاده کنند و کالاهایی را بخرند که پس از مدتی افزایش قیمت خواهد داشت و به این ترتیب، سیستم اقتصادی کشور مسموم خواهد شد.

وی اعتقاد دارد: ساماندهی به این وضعیت نیاز به مکانیزم نو و حساب شده‌ای دارد که دولت باید آن را تهیه کند.

به عقیده حبیبی، اکنون جدی‌ترین مشکلات صنعت در کشور به قوانین کار باز می‌گردد و این یک ضعف بزرگ است.

به WTO ملزم به حذف تعرفه‌ها باشیم بلکه برای برخی صنایع و حمایت از آنها یک فرصت چند ساله از سازمان مربوطه گرفته می‌شود تا تعرفه‌ها به تدریج و با برنامه‌ریزی حذف شود و صنایع بتوانند خود را با دنیا هماهنگ کنند.

حبیبی معتقد است برای بالا بردن حجم سرمایه‌گذاری در بخش صنعت ابتدا باید امنیت سرمایه‌گذاری تامین شود.

وی همچنین در مورد سرانجام قانون تجمیع عوارض می‌گوید: این قانون مشکلات بسیاری برای صنعتگران ایجاد کرد اما با توجه به تصویب قانون مالیات بر ارزش افزوده، کمیسیون صنایع در مورد آن به بحث و بررسی پرداخت و آن را ملغی اعلام کرد.

ولی ملکی نماینده مشکین شهر در مجلس هفتم شورای اسلامی نیز عقیده دارد: برای حمایت از صنایع باید آنها را فصل بندی کنیم به طور مثال، اکنون از صنایع خودروسازی حمایت می‌شود و تعرفه ۹۰ درصدی برای واردات خودرو وجود دارد و در غالب صنایع بزرگ، این حمایت اعمال می‌شود و علت افزایش صادرات کلی کشور نیز همین مساله است اما بیشترین مشکل در بخش صنایع کوچک است و حتی می‌توان گفت: برخی صنایع مانند صنایع دریایی و یا نساجی زمین خورده‌اند.

وی می‌افزاید: وضعیت صنایع کوچک مناسب نیست و اگر از آنها حمایت نشود، برخی از آنها به ویژه صنایع زود بازده زمین خواهند خورد و در ضمن وامی که به طرح‌های زود بازده پرداخت شد، به سبب اینکه در سرمایه‌گذاری آن تاخیر انجام شد، رکود بیشتر سرمایه را در پی داشت و اغلب کسانی که در صنایع خصوصی سرمایه‌گذاری کردند، از آن روی گردان شدند.

ملکی درخصوص طرح رفع برخی از موانع تولید در مجلس هفتم عقیده دارد: قانون کار کشور به اصلاحات نیاز دارد اما آمادگی برای انجام این کار در کشور وجود ندارد و از سوی دیگر، مسائلی مانند تامین سرمایه در گردش در ارزیابی طرح‌ها کمتر پیش بینی شده است بنابراین، بخشی که به تولید می‌رسد، دیگر سرمایه در گردش ندارد و به این مشکل باید توجه ویژه‌ای داشت.

به گفته وی، بانک‌ها در ارائه تسهیلات به بخش صنعت و تولید کنندگان به دنبال منافع خود و همچنین حافظ منافع سرمایه‌گذار هستند، بنابراین نباید نرخ سود پرداختی آنها به سپرده‌گذاران را به صورت دستوری تعیین کرد و این کار نتیجه بخش نخواهد بود، زیرا مردم سرمایه خود را از بانک‌ها بیرون کشیده و در بخش

اختیار کم کارفرمایان درخصوص کارگران بر مبنای قانون کار مشکلات بسیاری برای صنعتگران ایجاد کرده است و به نظر می‌رسد، برخی که قصد حمایت از کارگر را دارند به شیوه‌ای عمل می‌کنند که در واقع خیانت به کارگر است و تا زمانی که این قانون در کشور وجود دارد هیچ کس حاضر به سرمایه‌گذاری نخواهد بود و از سوی دیگر، کارفرمایان نیز به شیوه‌های مختلف مانند دریافت چک و سفته و با شرایط بسیار بدی کارگران را مجبور به انجام کار می‌کنند که بیشتر به استثمار شباهت دارد اما اگر قوانین اصلاح شود، دیگر شاهد چنین وقایعی نخواهیم بود و نباید دور از نظر داشت که ایران کشوری با مزیت نسبی بالا است.

این عضو کمیسیون صنایع مجلس هفتم می‌افزاید: مطلب مهم دیگری که باید در بحث صنایع به آن توجه شود، این است که پیوستن به WTO روندی غیر قابل‌گریز است و اگر وضعیت صنایع به این شکل ادامه یابد، بسیاری از آنها در صحنه پیوستن به تجارت جهانی محو خواهند شد، بنابراین باید برنامه‌ریزی صحیحی برای تحقق این مساله که هدف ما نیز هست داشته باشیم که این امر نیاز به یک بازنگری کلی در قوانین و مقررات، دستورالعمل‌ها و استفاده از سیستم‌های مکانیزه و مدرن امروزی دارد؛ البته شرایط به این شکل نیست که به محض پیوستن

دیگری به کار خواهند گرفت. از سوی دیگر، در بررسی رفتار بانکها در ارایه تسهیلات باید گفت که مسایل مختلفی دخیل است از جمله اینکه منابع مالی بانکها کامل نیست زیرا دولت بدهکار بانکها است در نتیجه، آنها با کمبود سرمایه مواجه شده‌اند. در همین خصوص سال گذشته مجلس تصویب کرد که ۱۵ هزار میلیارد به بانکها پرداخت شود تا بخشی از کمبود منابع مالی آنها جبران شود اما شورای نگهبان این طرح را رد کرد. ملکی درخصوص نحوه تغییر تعرفه‌ها و تاثیر آن بر بخش صنعت اعتقاد دارد که تعرفه‌ها باید حمایتی باشند زیرا در غیر این صورت کارخانه‌های تولیدی آسیب می‌بینند که عوارضی مانند بیکار شدن بخش عظیمی از کارگران و صرف واردکننده شدن را به دنبال خواهد داشت. به طور مثال، اگر اکنون تعرفه خودروسازی را برداریم، صنعت تولید خودروی داخلی زمین خواهد خورد و به جای تولید ماشین در کارخانه‌ها، دوباره وارد کننده خواهیم شد. اما از سوی دیگر، باید توجه داشت که باید در ورود هر کالایی که به بخش تولید و ایجاد اشتغال در کشور کمک می‌کند، میزان تعرفه را کاهش دهیم مانند ورود مواد اولیه که اساس کار تولید است، اما در عین حال باید از ورود کالای کامل شده ممانعت به عمل آید.

وی در پاسخ به این پرسش که وضعیت صنایع پس از ورود به WTO چگونه خواهد بود؟ می‌گوید: تمام کشورهایی که عضو WTO شده‌اند، با وجود اینکه باید تعرفه‌ها را بردارند اما هر جا که احساس کنند صنعت آنها در حال آسیب دیدن است، با اعمال سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌هایی جریان ورود کالا را کنترل می‌کنند. در ایران نیز پس از عضویت در WTO باید برنامه‌ریزی دقیق و منسجمی صورت گیرد تا صنایع به صورت پلکانی وارد بازار جهانی شوند زیرا در غیر اینصورت صدمه جدی خواهند دید و در این مورد باید توجه ویژه‌ای صورت گیرد زیرا ما نمی‌توانیم یک دفعه درها را در مقابل هجوم کالاهای وارداتی باز کنیم، بنابراین باید به تعریف مکانیزم‌ها و روش‌ها توجه خاصی داشته باشیم.

این عضو کمیسیون صنایع مجلس هفتم شورای اسلامی تاکید می‌کند که توجه به رفع موانع تولید یکی از اختلافات مهمی است که باید در بحث نوآوری و شکوفایی مطرح شود زیرا بدون پرداختن به تولید، هر گونه تلاشی برای سامان دادن به وضعیت اقتصادی کشور بی‌نتیجه خواهد بود به ویژه در این برهه زمانی که جامعه در حال حرکت به سمت خصوصی سازی است، لزوم گرایش به سمت تولید محوری ضرورت بیشتری دارد.

ملکی یاد آور می‌شود که در مجموع، مهمترین مشکل تولیدکنندگان داخلی، نبود حمایت بعد از

تولید آنها است زیرا تا پیش از راه‌اندازی واحد تولیدی و تا زمان تولید، حمایت‌های گاه و بیگاه از تولیدکننده به عمل می‌آید اما پس از شروع فصل تولید حمایت‌ها قطع شده و تولیدکننده با تمام مشکلات خود تنها می‌ماند و با مسائلی مانند کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش، نبود وثیقه برای بانکها و بسیاری مشکلات دیگر رو به رو خواهد شد.

به گفته وی، باید به صنایع به نحوی کمک کرد تا قیمت کالای تمام شده آنها کاهش یابد.

محمد علی عباسی نایب رییس اول کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران نیز معتقد است که صنعت در کشور به یک

ولی ملکی:

بانکها در ارایه تسهیلات به بخش صنعت و تولید کننده‌ها به دنبال منافع خود و همچنین حافظ منافع سرمایه‌گذار هستند، بنابراین نباید نرخ سود پرداختی آنها به سپرده‌گذاران را به صورت دستوری تعیین کرد و این کار نتیجه بخش نخواهد بود، زیرا مردم سرمایه خود را از بانکها بیرون کشیده و در بخش دیگری به کار خواهند گرفت.

بسترهای لازم و ضروری برای موفقیت در امر تولید، قانون مشخص صادرات و واردات است و در غیر اینصورت کار تولیدی با موفقیت انجام نخواهد شد.

به عقیده عباسی، یکی دیگر از موارد بسیار مهم در بحث تولید منابع انسانی است و در تمام دنیا نیروی انسانی یک نوع کالا که تابعی از بحث عرضه و تقاضا است، محسوب می‌شود و اگر عرضه نیروی انسانی در رشته مورد نیاز بالا باشد، قیمت آن کاهش می‌یابد.

در ضمن باید پذیرفت که دولت حق دارد حداقل معیشت را برای افراد تامین کند، اما نباید با فشار قوانین نیروی کار را به کارفرما و واحد تولیدی اجبار کند زیرا تولیدکننده و صنعتگر نیز باید در استخدام افراد دامنه‌ای از اختیارات را در دست داشته باشد و این موارد سبب شده است تاکنون منابع انسانی به یکی از مشکلات عمده صنایع تبدیل شود و شرایطی ایجاد شده که در آن، پیوسته دغدغه صنعتگر به حداقل رساندن نیروی انسانی و افزایش استفاده از ماشین‌آلات است و یا ترجیح می‌دهد که شرایط محیط کار خود را یا به صورت خانوادگی اداره کند و یا اگر نیرویی می‌گیرند، با شرایط بسیار بد و به صورت پنهانی باشد در صورتی که اگر قانون درستی وجود داشته باشد، هیچ تولید کننده‌ای حاضر به از دست دادن نیروی انسانی کارآمد خود نیست، بنابراین یکی از

بستر سالم و ثابت برای حرکت نیاز دارد تا سبب توسعه و افزایش سرمایه‌گذاری در آن در آینده شود.

به گفته وی، صنعت برای ادامه حیات خود به سرمایه‌گذار و کارآفرین و همچنین واحدهای تامین، تولید و توزیع احتیاج دارد و تامین بودن هر کدام از این عوامل نشانگر جایگاه آن صنعت و موفقیت در تولید است.

از سوی دیگر، صنعتگر برای تولید موفق باید مسایل مختلفی را به صورت مجموعه در اختیار داشته باشد که شامل مسایل مالی، انسانی، مواد اولیه، ماشین‌آلات، پشتیبانی و بسیاری موارد دیگر است.

عباسی تاکید می‌کند: به این ترتیب، تولید از یک سو با تامین و توزیع و از سوی دیگر، با عرضه و تقاضا رابطه مستقیم دارد و برای شکوفایی تولید باید به موجب قانون، برای صنعتگر آرامشی فراهم شود تا بر مبنای آن به تولید بپردازد زیرا تولیدکننده براساس اهداف خود برنامه‌ریزی می‌کند و کار تولیدی را تداوم می‌بخشد و اگر این بستر برای تولید فراهم نباشد، تمام مراحل روند تولید تبدیل به دغدغه‌هایی برای شروع کار می‌شود.

نایب رییس اول کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران می‌افزاید: موضوع مهم دیگر، تامین مالی بخش تولیدی است. به عنوان

نیازهای جدی در بحث صنعت کشور بازنگری قوانین در بحث نیروی انسانی است؛ ضمن اینکه با ادامه این روند، مشکل اشتغال در جامعه نیز حادث خواهد شد و آمار بیکاری افزایش خواهد یافت و برای جلوگیری از پیش آمدن این بحران، باید بپذیریم که منابع انسانی نیز با حفظ حرمت انسانی یک کالا محسوب می‌شود و به عنوان ابزار اجرایی مورد نیاز است و به کار گرفتن آن باید انتخابی باشد زیرا هزینه زیادی را برای کارفرمایان دربر دارد و نباید شرایط به گونه‌ای باشد که قانون به اسم حمایت، اجازه ترخیص نیروی نامطلوب را به کارفرما ندهد.

وی همچنین در مورد نحوه ارایه تسهیلات بانک‌ها به صنایع معتقد است؛ باید براساس یک نگرش کلی به بخش تولیدی، صنعتی و خدماتی متوجه باشیم که هیچ سرمایه‌گذاری در هیچ زمانی

است، اما اگر کاهش تعرفه برای کالاهایی که در درون کشور توان تولید آنها وجود دارد و یا حتی در حال تولید است و بر روی آن سرمایه‌گذاری شده است، اعمال شود، باعث زمین خوردن صنعت داخلی خواهد شد و به اقتصاد کشور آسیب می‌زند. بنابراین ما برای ادامه کار صنعتی و تداوم تولید و توسعه آن در کشور باید مواد اولیه ارزان قیمت‌تر تهیه کنیم و به تولید داخلی بپردازیم تا بتوانیم در بازار جهانی حضور داشته باشیم.

البته باید توجه کرد که حمایت انحصاری از برخی صنایع مانند صنعت خودروسازی نیز درست نیست و کاهش تعرفه در این خصوص کمک می‌کند تا با قرار گرفتن در زمینه رقابتی به مسائلی مانند کیفیت و تنوع توجه بیشتری شود.

عباسی خاطر نشان می‌کند: در هر صورت ما قصد داریم وارد بازار بزرگ تجارت جهانی شویم و

✓ محمد علی عباسی:

تولید از یک سو با تامین و توزیع و از سوی دیگر، با عرضه و تقاضا رابطه مستقیم دارد و برای شکوفایی تولید باید به موجب قانون، برای صنعتگر آرامشی فراهم شود تا بر مبنای آن به تولید بپردازد زیرا تولیدکننده براساس اهداف خود برنامه‌ریزی می‌کند و کار تولیدی را تداوم می‌بخشد.

تمام نقدینگی مورد نیاز خود را ندارد و منابع مالی خود را از بانک‌ها تامین می‌کند و سیستم بانکی در تمام دنیا در کنار تولید و صنعتگر است اما در ایران خدمات متفرقه بیشترین خدمات را از بانک‌ها می‌گیرند و صنعتگر بی‌بهره می‌ماند. از طرفی، متأسفانه هیچ کنترل و نظارتی بر روی نحوه ارایه تسهیلات وجود ندارد و در بسیاری موارد پول و تسهیلات با پیش فاکتور از بانک گرفته می‌شود اما صرف کار تولیدی نمی‌شود.

علاوه بر این، سیاست‌های بانکی که امروزه اعمال می‌شود، بر محور کنترل نقدینگی و اتخاذ سیاست می‌چرخد اما باید متوجه بود که واحدهای صنعتی و تولیدی در هر صورت به سرمایه نیاز دارند و اگر این سرمایه را بانک برای آنها تامین نکند، به ناچار به صورت‌های دیگری تهیه می‌کنند و این شرایط بر روی صنعت و تولید کشور تاثیر بسیار بدی خواهد داشت.

نایب رییس اول کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد تغییرات تعرفه‌ها نیز اعتقاد دارد: تعرفه‌ها شامل چند دسته است و به تعرفه نسبت به کالای ساخته، نیمه ساخته و مواد اولیه تفکیک می‌شود.

درخصوص مواد اولیه، اگر کاهش تعرفه کمک می‌کند مواد اولیه با قیمت ارزان‌تر وارد کشور شود و در ادامه سبب کاهش قیمت تمام شده کالای تولیدی شود، به سود بخش تولید و صنعت کشور

دراز مدت و با ملاحظات بسیار انجام دهد تا صنایع بتوانند به فعالیت خود ادامه دهند.

البته باید پذیرفت که در هر مسأله‌ای رانت‌هایی نیز وجود دارد. به عنوان مثال، بسیاری افراد این تسهیلات ارزی را دریافت کردند و ماشین‌آلات خریدند و امروز به نرخ روز می‌فروشند و حق تولیدکنندگان واقعی را پایمال می‌کنند اما همه را نباید به یک چشم دید و برای تفکیک این دو دسته، جای یک سیستم بازرسی و کنترل ویژه بسیار خالی است.

وی در مورد بحث تجمیع عوارض توضیح می‌دهد: از آنجایی که تولیدکننده باید به صورت مستمر و در مراکز مختلف پرداخت عوارض داشته باشد، قرار شد تا با قانون تجمیع عوارض همه عوارض در یک جا جمع شود تا هم قابل نظارت و کنترل باشد و هم تولیدکننده تکلیف خود را با تعدد عوارض بداند و درگیر مراجعه به سازمان‌های مختلف نباشد اما یکی از معضلات جدی این کار تعریف چرخه کالای نهایی بود زیرا قیمت کالا در استفاده‌های مختلف متفاوت است و این که چه کالایی در نهایت و با چه قیمتی مشخص شود تا تولیدکننده براساس قیمت تمام شده آن و با یک فرمول مشخص عددی را پرداخت کند، موردی بود که اجرای این قانون را در عمل با مشکل مواجه کرد.

مشکل دیگر نیز به وصول آن در یک روز برمی‌گردد. زیرا در بسیاری مواقع پول کالا از طرف خریدار یا دیرکرد به تولیدکننده پرداخت می‌شود اما وزارت اقتصاد و دارایی این پول را نقد دریافت می‌کند و در صورت پرداخت نشدن آن توسط تولیدکننده جریمه به آن تعلق می‌گیرد.

وی همچنین در خصوص وضعیت صنایع پس از ورود به WTO می‌افزاید: توانمندی‌های بسیاری در کشور از نظر ماهیت کالا وجود دارد اما قیمت تمام شده کالا و قیمت فروش سبب مشکل حضور یافتن در بازارهای جهانی را ایجاد خواهد کرد زیرا قیمت نهایی را مصرف کننده باید پرداخت کند و در صورتی که قیمت کالای تولید شده از نمونه‌های مشابه ساخت کشورهای دیگر بالاتر باشد، مصرف کننده تمایلی به خرید آن نخواهد داشت و رفع این تفاوت یک دوره زمانی را نیاز دارد تا صنایع بتوانند خود را برای رقابت در عرصه جهانی آماده کنند و حتی اگر احساس شود که توان رقابت ندارند، باید برخی از صنایع تغییر یابند.

عباسی تاکید می‌کند: این جامعه بزرگ باید توسعه یابد تا توانمندتر شود و برای توسعه آن نیز باید راهکارهای اصولی مستمر با کمک همه دست‌اندرکاران انجام شود.

بر همین اساس، دیر یا زود با مقوله کاهش و یا حذف تعرفه‌ها مواجه خواهیم شد اما این کار باید با برنامه‌ریزی منسجم و در شرایط زمانی مناسب خود و با ایجاد بسترهای لازم و مورد نیاز آن صورت گیرد.

به گفته وی، استراتژی اقتصادی کشور جایگزینی واردات و توسعه صادرات بوده و بر همین اساس، ماشین‌آلات وارد کرده است و سعی شده تا با تکیه بر مزیت‌های درون کشور، اشتغال و ارزش افزوده ایجاد شود و برای تحقق کامل این اهداف به شدت نیازمند تغییر قوانین هستیم و به طور حتم باید در مجلس هشتم شورای اسلامی تعدادی از صنعتگران وارد می‌شدند تا بتوانند برای حل مشکلات صنایع و واحدهای تولید کننده تلاش کنند و اثربخشی مقررات را در آینده نیز بررسی کنند نه اینکه تنها زمان حال را در نظر بگیرند.

عباسی همچنین درخصوص مسأله مابه‌التفاوت نرخ ارز تسهیلات ارایه شده به صنایع معتقد است، ارایه تسهیلات به صنایع با نرخ ارز در زمان ارایه و باز پس گرفتن آن با نرخ روز ارز نه تنها کمکی به صنایع نکرده، بلکه سبب بیشتر فرو رفتن آنها در مشکلات متعدد شده است. دولت در این خصوص اگر به یقین به حمایت از صنایع اعتقاد دارد، باید از گرفتن این مابه‌التفاوت صرف نظر کرده و از شیوه بخشودگی استفاده کند و یا دریافت آن را در

رییس اتاق ایران در جمع خبرنگاران رسانه‌های جمعی:

اولویت بانک مرکزی حفظ تولید و اشتغال موجود است

رییس اتاق بازرگانی ایران در جمع خبرنگاران رسانه‌های جمعی ضمن تشریح نتایج دیدار رییس کل بانک مرکزی ایران با فعالان اقتصادی، از توافق برای تخصیص منابع محدود بانک‌ها به حفظ سطح تولید و اشتغال موجود در کشور خبر داد. به گزارش روابط عمومی اتاق ایران، دکتر محمد نهاوندیان رییس اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اهمیت بسته سیاستی بانک مرکزی در خصوص سیاست‌های پولی و اعتباری کشور و شرایط خاص تولید در کشور گفت: نتایج بررسی‌های کمیته ویژه اتاق بازرگانی در خصوص بسته سیاست‌های بانک مرکزی به این بانک ارایه شد و برای تبیین جنبه‌های مختلف این مساله به پیشنهاد دکتر طهماسب مظاهری رییس کل بانک مرکزی جلسه‌ای با حضور فعالان بخش خصوصی، نمایندگان تشکلهای روسای اتاق‌های شهرستان‌ها برگزار شد.

وی افزود: از جمله مشکلات فعالان اقتصادی کشور در واحدهای تولیدی عدم دسترسی به تسهیلات بانکی برای ادامه فعالیت‌های جاری تولیدی است که منجر به تعطیلی و یا تعدیل نیروی کار در این واحدها شده است و علاوه بر آن افزایش قیمت مواد اولیه و هزینه اتلاف زمان در تامین برخی از کالاهای مورد نیاز وارداتی نیز فرایندهای تولیدی را با کندی مواجه کرده است.

وی همچنین تشریح سیاست‌های پولی و دیگر سیاست‌های اقتصادی و مساله نرخ ارز و نرخ تسهیلات بانکی را از دیگر مسائل مطرح شده در جلسه مشترک با رییس بانک مرکزی عنوان کرد. دکتر نهاوندیان در ادامه به تشریح دیدگاه‌های رییس کل بانک مرکزی پرداخت و یادآور شد: از دیدگاه رییس کل بانک مرکزی عوامل اصلی افزایش بی حساب نقدینگی در کشور استفاده

بی‌رویه از منابع گران قیمت بانک مرکزی و تزریق پول پر قدرت در اقتصاد بوده است و سیاستی که به سه قفله شدن بانک مرکزی معروف شد به هیچ وجه به معنای قفل کردن منابع بانکی برای بخش تولید نیست، بلکه به مفهوم تصحیح مدیریت بانک‌های کشور در اقتصاد عمل کردن است.

دکتر نهاوندیان افزود: دکتر مظاهری در خصوص سه گزینه موجود از فعالان اقتصادی نظرخواهی کرد. اول آنکه وضع سال گذشته ادامه یابد که با رشد شتابان نقدینگی تورم‌های بالا شکل بگیرد که نتیجه آن فشار به اقشار کم درآمد و گرانتر شدن تولیدات داخلی است؛ دوم آنکه منابع موجود را به پروژه‌های جدید یا مصارفی که با معیارهای غیراقتصادی تعیین می‌شود، اختصاص دهیم و سوم آنکه منابع موجود را برای حفظ تولید و اشتغال موجود صرف کنیم و مازاد آنرا با معیارهای اقتصادی به سرمایه‌گذاری‌های جدید واگذار کنیم.

رییس اتاق بازرگانی ایران از استقبال فعالان اقتصادی از گزینه سوم و اختصاص منابع موجود به حفظ تولید و اشتغال موجود خبر داد و خاطر نشان کرد: بخش خصوصی آمادگی کامل دارد که از سیاست حمایت از تولید بانک مرکزی پشتیبانی کند و تا زمانی که نگاه تولید محور در سیاست‌های پولی و اعتباری مورد توجه قرار گیرد، همکاری کامل بخش خصوصی را به همراه دارد.

رییس اتاق بازرگانی ایران در ادامه تصریح کرد: زمانی که عدم تکافو منابع و مصارف در اقتصاد دیده می‌شود، تلاش جدی برای تجهیز منابع بیشتر توسط سیستم بانکی باید صورت گیرد و این امر مستلزم یک اصلاح جدی در برنامه‌ریزی‌های بانکی کشور است و توفیق این سیاست‌ها در صورتی تحقق می‌پذیرد که هزینه‌های دولت نیز با همراه انضباط مالی و سیاست‌های پولی و مالی

هماهنگی کامل داشته باشد.

وی افزود: دکتر مظاهری در جلسه ویژه با فعالان اقتصادی اعلام کرد که بانک مرکزی به هیچ عنوان به دنبال ایجاد شوک در بخش تولید و اقتصاد کشور نیست و بنای همراهی با بخش‌های تولیدی را دارد و با توجه به واقعیات موجود به دنبال مدیریت نقدینگی در کشور است.

دکتر نهاوندیان با اشاره به لزوم ایجاد تسهیلات برای مشتریان خوش حساب بانک‌ها گفت: در سیاست‌های بانک‌ها نباید با مشتریان خوش حساب و بد حساب یکسان برخورد شود و با شکل‌گیری "جایزه خوش حسابی" باید تامین تسهیلات برای واحدهای تولیدی که به تعهدات خود خوب عمل می‌کنند، ادامه یابد.

رییس اتاق بازرگانی ایران در ادامه از تشکیل کمیته ارتباط با بانک مرکزی در اتاق بازرگانی ایران در آینده نزدیک خبر داد و یادآور شد: برای ایجاد یک رابطه مستمر بین اتاق بازرگانی و بانک مرکزی، کمیته‌ای متشکل از نمایندگان کمیسیون‌های تخصصی در اتاق شکل خواهد گرفت و جلساتی به صورت ماهانه با رییس کل بانک مرکزی برای رایزنی مستقیم و مستمر برگزار خواهد شد.

دکتر نهاوندیان با اشاره به لزوم توجه به ارایه تسهیلات به بخش خدمات گفت: یکی از لازمه‌های اصلاح عملکرد سیستم بانکی ایجاد اطمینان از صرف تسهیلات پرداختی در مصارف مورد قرارداد است که انحراف از آن فشار زیادی به بخش‌های تولیدی وارد می‌کند. در سهم‌های مورد نظر برای ارایه تسهیلات توجه جدیدی به بخش خدمات نیز دیده می‌شود که در حوزه‌های مختلف خدماتی نظیر حمل‌ونقل، ICT و ... سهم ویژه‌ای را به خود اختصاص می‌دهد.

مدیر اجرایی دبیرخانه اتحادیه همکاری منطقه‌ای کشورهای حاشیه اقیانوس هند:

عضویت ایران در WTO برای توسعه همکاری‌ها بسیار اهمیت دارد

گفت‌وگو از: حسین بردبار

حیاتی است، مانند یک خبرنگار. شما خبرنگار هستید، زمانی که از یک رویداد در مکانی اطلاع پیدا می‌کنید، باید بلافاصله به آنجا بروید. اگر بعد از آن رویداد به آنجا بروید، هیچ توجیهی وجود ندارد. به صورت مشابهی، بازرگانان نیز باید قبل از این که دیگران بازار را به دست بگیرند، به کشور یا مکان مورد نظر خود برسند.

● **نقش و جایگاه بخش خصوصی و همچنین بخش دولتی در توسعه همکاری‌ها بین کشورهای عضو اتحادیه چیست؟**
در حقیقت، بخش خصوصی اهمیت بیشتری دارد، زیرا بخش خصوصی موتور اقتصاد است، این بخش است که برای اقتصاد کارآفرینی و اشتغالزایی می‌کند. یک فعال بخش خصوصی مانند یک کارمند دولت، در مدت زمان محدود (ساعت ۹ صبح تا ۵ بعد از ظهر) کار نمی‌کند.

او باید ۲۴ ساعته در تلاش باشد. هر زمان ممکن است که در حال فعالیت باشد اما یک کارمند دولت در زمان معینی کار می‌کند و پس از ساعت کاری ممکن است همه چیز را فراموش

اما مصاحبه به زبان انگلیسی ادامه یافت که ترجمه آن را در پی می‌خوانید.

● **فکر می‌کنید مهمترین دغدغه برای گسترش همکاری‌های اقتصادی میان کشورهای عضو اتحادیه همکاری‌های منطقه-ای کشورهای حاشیه اقیانوس هند چیست؟**
مساله اصلی مرتبط با تشریفات تجاری است. بازرگانان خواهان دسترسی آسان به ویزا هستند. وقتی یک بازرگان می‌خواهد به کشوری برود، باید به سرعت و سهولت ویزا دریافت کند، بنابراین فرآیند ارایه ویزا برای بازرگانان باید آسان شود. این دغدغه اصلی است.

● **آیا مشکلی در این ارتباط وجود دارد؟ می‌توانید توضیح دهید؟**

ما گزارش‌هایی درباره تاخیر در صدور ویزا پس از ارایه درخواست از سوی بازرگانان دریافت کرده- ایم که حتی گرفتن ویزا چند هفته زمان می‌برد. برای یک تاجر یا بازرگان، زمان بسیار

برگزاری چهاردهمین نشست مجمع تجاری اتحادیه همکاری منطقه‌ای کشورهای حاشیه اقیانوس هند، فرصتی تازه برای بخش خصوصی و اتاق‌های بازرگانی کشورهای عضو این اتحادیه فراهم آورد تا به بیان برخی از مشکلات و پیشنهادهایی برای توسعه همکاری‌های اقتصادی بپردازند. در حاشیه اولین روز برگزاری این نشست فرصتی فراهم شد تا در گفت‌وگو با زاروک شمس-الدین (T.Zarook A. Shamsudin) مدیر اجرایی دبیرخانه اتحادیه به بررسی بیشتر مشکلات بخش خصوصی در توسعه همکاری‌های تجاری و اقتصادی و ارایه چند راهکار از دید وی، بپردازیم. وقتی او تقاضای نشریه اتاق بازرگانی را برای مصاحبه پذیرفت، بلافاصله پرسش و پاسخ را آغاز کردیم. گرچه گفتن عبارت "Hello" از طرف خبرنگار نشریه اتاق بازرگانی با پاسخ "سلام علیکم" آقای شمس‌الدین مواجه شد

کند، اما یک بازرگان این طور نیست و همیشه برای کار خود وقت می‌گذارد زیرا به آن علاقه دارد. مجمع تجاری اتحادیه همکاری منطقه‌ای کشورهای حاشیه اقیانوس هند نیز باید کمک کند تا تمام امکانات و تشریفات مورد نیاز در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد. این اتحادیه به وجود آمده است تا مشکلات مرتبط با اخذ ویزا، گمرکات و تشریفات تجاری، مشکلات مرزی و تعریف استانداردهای مشخص را حل کند.

ما هم اکنون با استانداردهای مختلفی در کشورهای عضو مواجه هستیم که تلاش می‌کنیم تا آنها را با یکدیگر منطبق کنیم، اما باید ابتدا با استانداردهای کشورهای مختلف آشنا شویم و به همین دلیل یک وب سایت طراحی کرده‌ایم تا استانداردهای مختلف را دریافت کنیم. هم اکنون ما با طبقه بندی وسیعی از اصطلاحات مربوط به کالاها و مواد اولیه مواجه هستیم که در نتیجه منجر می‌شود به برخورد با هزاران نوع استاندارد در کشورهای عضو که شامل منطقه وسیعی از حاشیه اقیانوس هند می‌شوند.

● در مورد نقش بخش دولتی نیز در این باره توضیح دهید.

بخش دولتی، بخشی است که برای تعریف استانداردها، تعرفه‌ها و عوارض برای حفاظت از اقتصاد جامعه مورد نیاز است، زیرا در غیر این صورت ممکن است کالاهایی با استانداردها و کیفیت پایین وارد اقتصاد شود. بنابراین، برای حفظ منافع مصرف کننده و صنعت ما نیازمند تعریف استانداردهایی هستیم مانند تعریف عوارض و تعرفه‌های گمرکی. اگر شما بخواهید کالایی را از کشور دیگری وارد کنید، باید اطلاعات کافی از وضعیت تعرفه‌ها و عوارض داشته باشید و این که بدانید چه استانداردهایی برای واردات آن کالا از طرف دولت در نظر گرفته می‌شود. دولت باید اطلاعات کافی از این استانداردها در اختیار بازرگانان قرار دهد، در غیر این صورت ممکن است شما کالایی را وارد کنید که با کیفیت پایین‌تر باشد و با مشکل مواجه شوید.

● آیا زمینه‌های جدیدی برای فعالیت یا همکاری میان کشورهای عضو اتحادیه وجود دارد؟

بله، این یک فرآیند مداوم است؛ دولت‌ها اهمیت بخش خصوصی را درک کرده‌اند و به همین دلیل بخش خصوصی را در قالب جدیدی که همان مجمع تجاری است، در این اتحادیه سازماندهی کرده‌اند که شامل اتاق‌های بازرگانی، فعالان بخش خصوصی و تجار می‌شود و آنها مشاوره‌های لازم را به دولت‌ها و بخش دولتی

می‌دهند و آنان را نسبت به مشکلاتشان در زمینه‌های مختلف تجاری مانند تشریفات گمرکی و اخذ ویزا آگاه می‌کنند. این مسایل باید در معرض توجه دولت‌ها قرار گیرد، در غیر این صورت ممکن است آنان اطلاعی از مشکلات و مسایل ما نداشته باشند. اگر شما پشت در باشید، تا زنگ نزنید، کسی که داخل خانه است، از وجود شما آگاه نمی‌شود. با برگزاری این مجمع تجاری فرصتی برای فعالان بخش خصوصی به وجود آمد تا جمع شوند و به دولت‌ها بگویند که چه می‌خواهند و من خوشحالم که اتاق بازرگانی ایران این فرصت را برای سایر اتاق‌های بازرگانی نیز فراهم آورده است.

● آیا نیاز به وضع قوانین یا بخشنامه‌های جدیدی نیز برای گسترش تبادلات تجاری احساس می‌کنید؟

ما پس از این نشست با مسوولان عالی‌رتبه تجاری، گمرکی و تعیین استانداردها و سایر بخش‌های دولتی مربوطه دیدار خواهیم داشت و با آنان درباره مشکلات بخش خصوصی صحبت می‌کنیم که چگونه آنان می‌توانند به جامعه بازرگانان کمک کنند و چگونه مشکلات آنان در ارتباط با تشریفات گمرکی و مرزی سریع‌تر می‌تواند رفع شود و به چه توافقاتی با آنان خواهیم رسید. بخش دولتی نیز افراد مرتبط با این موضوعات را برای بحث و بررسی بیشتر می‌آورد تا در مورد موضوعات مختلف بحث کنیم و اینکه چگونه می‌توانیم در بسیاری از زمینه‌های جدید مانند توسعه توریسم، شیلات و سایر عرصه‌ها، همکاری‌های جدیدی را آغاز کنیم.

● آیا ارتباطی بین عضویت کشورهای در سازمان تجارت جهانی و توسعه همکاری‌ها بین آنان در قالب مجمع تجاری اتحادیه وجود دارد؟

بله، زیرا به جز جمهوری اسلامی ایران و یمن سایر کشورهای عضو این اتحادیه، عضو WTO نیز هستند.

عضویت در این سازمان بسیار اهمیت دارد و ایده خوبی است که در دستور کار جاری ایران قرار گرفته است، زیرا وقتی عضو این سازمان باشید، از بیشترین مزایای تجاری ممکن در برخورد با سایر کشورهای عضو بهره‌مند می‌شوید و اگر کشوری امتیازی برای کشور دیگر قابل شود، مجبور است برای همه کشورهای عضو برقرار کند. اگر عضو این سازمان نباشید، ممکن است از این امتیازها برخوردار نشوید.

● آیا این موضوع مشکل بزرگی محسوب می‌شود؟

بله، چون عضویت در سازمان تجارت جهانی پس از امضای کشوری که خواهان عضویت است، باید مورد پذیرش و قبول همه کشورهای دیگر عضو قرار بگیرد و از این رو، آن کشور مجبور است که با هر یک از اعضای این سازمان گفت‌وگو و مذاکرات جداگانه داشته باشد. در این اتحادیه نیز ۱۶ عضو WTO وجود دارد، البته مذاکره با این ۱۶ عضو برای شما آسان خواهد بود.

● آیا ما در کوتاه مدت می‌توانیم این مساله را حل کنیم؟

این بستگی به رفتار کشورها دارد. این اتحادیه تنها برای خود می‌تواند صحبت کند و تصمیم بگیرد و هر یک از اعضای آن علاوه بر تعهدات داخلی که آنها را می‌پذیرند، تعهداتی خارج از این گروه نیز (در قبال WTO) دارند و نمی‌توانند آنها را به خارج از این حیطه نیز توسعه دهند، بنابراین حل این مساله بستگی به روابط شما با سایر سازمان‌های مشابه و کشورها دارد.

● و پرسش آخر این که ما چگونه می‌توانیم به رغم اقدامات مخالف کشورهایمانند آمریکا، همکاری‌ها را توسعه دهیم؟

این یک سوال سیاسی است و شما می‌دانید که من یک فرد اقتصادی هستم!

● اما می‌دانید که این روزها بین اقتصاد و سیاست ارتباط زیادی وجود دارد، این طور نیست؟

ما تلاش می‌کنیم که موضوعات سیاسی را از فعالیت‌های اقتصادی جدا کنیم. ما موضوعات سیاسی را محل بحث قرار نمی‌دهیم و هر موضوعی که ممکن است به بحث و جدل‌های سیاسی بینجامد را کنار می‌گذاریم، زیرا ما به هر عضوی از این اتحادیه احترام می‌گذاریم و معتقدیم که این حق را دارد که سیستم سیاسی مطلوب خود را اجرا کند. جمع شدن ما در این مجمع نیز برای پیدا کردن راهکارهایی برای توسعه فرآیندهای اقتصادی است و ما باید توجه خودمان را روی این موضوعات متمرکز کنیم، اما مباحث فرهنگی را نیز محل بحث قرار خواهیم داد و جزو موضوعات قابل بحث برای ما می‌باشد، زیرا برای زندگی کردن و وجود داشتن، نیاز به هویت فرهنگی دارید و ما در گذشته فستیوالی در هند درباره مباحث فرهنگی میان کشورهای عضو این اتحادیه برگزار کردیم.

